

Kielce, dnia   maja 2009 r.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DELEGATURA W KIELCACH

Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4

25-520 KIELCE

tel. 041 344-55-75, tel./fax 041 344-66-15

e-mail: lki@nik.gov.pl

P/08/130

LKI-410-09-1/2009

Zarząd Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice” S.A.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (DzU z 2007 r. nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura Kielcach przeprowadziła kontrolę w Specjalnej Strefie Ekonomicznej „Starachowice” S.A. w Starachowicach (SSE lub Strefa), w zakresie jej funkcjonowania i rozszerzania obszaru działania w latach 2006-2008.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 30 kwietnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Zarządowi SSE niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości ocenia działalność Zarządu SSE.

1. NIK pozytywnie ocenia rozszerzenie obszaru działania SSE. Na 31 grudnia 2008 r. Strefa zajmowała obszar 580,7612 ha, który w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2005 r. uległ zwiększeniu o 251,0075 ha (76,1%). W ramach SSE funkcjonowało 13 podstref ekonomicznych, zlokalizowanych na terenie pięciu województw (świętokrzyskiego, lubelskiego, łódzkiego, mazowieckiego i opolskiego).

Z informacji uzyskanych w toku kontroli od prezydentów miast, burmistrzów i wójtów gmin, na terenie których funkcjonowały podstrefy ekonomiczne w ramach SSE wynikało, że pomimo braku danych w zakresie wpływu powstania podstref na obniżenie wydatków ponoszonych na pomoc społeczną, to jednak ich funkcjonowanie wpłynęło pozytywnie na rozwój lokalnej infrastruktury, nie powodując jednocześnie degradacji środowiska naturalnego. Działania Zarządu SSE zapewniały zagospodarowanie majątku przemysłowego zlokalizowanego w podstrefach, z zachowaniem zasad równowagi ekologicznej, tj. zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (DzU z 2007 r. nr 42, poz. 274 ze zm.).

2. Wg stanu na 1 stycznia 2006 r. na terenie SSE funkcjonowało 2987 nowoutworzonych etatów. W kontrolowanym okresie podmioty gospodarcze funkcjonujące w Strefie utworzyły 1567 nowych miejsc pracy (wzrost o 52,5%) a liczba etatów wzrosła do 4554. Zatrudnienie ogółem (mierzone liczbą nowych i utrzymanych etatów) wyniosło na dzień 31 grudnia 2008 r. 8029 i było wyższe o 3198 etatów w porównaniu ze stanem na 1 stycznia 2006 r. (wzrost o 66,2 %).

3. W ocenie NIK, SSE prawidłowo wywiązywała się z obowiązku określonego w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 13 czerwca 2001 r. w sprawie powierzenia Specjalnej Strefie Ekonomicznej „Starachowice” S.A. *wykonywania bieżącej kontroli działalności przedsiębiorców* (DzU z 2001 r. nr 67, poz. 703).

Stwierdzono bowiem, że w badanym okresie SSE przeprowadziła łącznie 43 kontrole w podmiotach gospodarczych, w zakresie wywiązywania się przedsiębiorców z obowiązków określonych w zezwoleniach wydanych na prowadzenie działalności w specjalnej strefie ekonomicznej, dotyczące m.in. osiągnięcia deklarowanego wzrostu zatrudnienia i poniesienia planowanych wydatków na inwestycje. SSE monitorowała także realizację wniosków pokontrolnych oraz współpracowała z Ministerstwem Gospodarki w zakresie wydawanych decyzji w sprawie wygaśnięcia lub cofnięcia zezwoleń na działalność gospodarczą w Strefie.

4. Analiza 30 postępowań zakończonych wydaniem zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w Strefie wykazała, że SSE dokonywała wyboru przedsiębiorców i wydawała zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w Strefie w wyniku przeprowadzonych przetargów łącznych oraz rokowań, poprzedzonych każdorazowo publicznymi zaproszeniami do składania ofert, co NIK ocenia pozytywnie.

Warunki prowadzenia działalności przez inwestorów określone w zezwoleniach, zgodne były z celami wynikającymi z planu rozwoju Strefy. Wydane zezwolenia miały formę decyzji administracyjnych, w odniesieniu do których, na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, istniała możliwość zwrócenia się do ministra właściwego do spraw gospodarki o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

5. W latach 2006-2008 SSE zrealizowała siedem zadań inwestycyjnych, dotyczących budowy oraz modernizacji infrastruktury gospodarczej i technicznej, a także promocji Strefy. Na powyższy cel poniesione zostały nakłady inwestycyjne w wysokości ogółem 700.106 zł, w tym: 500.037 zł w 2006 r., 98.676 zł w 2007 r. i 101.393 zł w 2008 r.

Analiza dokumentacji trzech zadań inwestycyjnych o najwyższych poniesionych nakładach wykazała, że wyboru wykonawców robót inwestycyjnych dokonano w oparciu o przyjęte 4 września 2006 r. przez zarząd SSE *Kryteria wyboru wykonawców robót inwestycyjnych i remontowych w SSE*. Przy wyborze brano pod uwagę oferty z najkorzystniejszą ceną i terminem wykonania prac oraz okresem udzielonej gwarancji.

6. W okresie objętym kontrolą zysk na działalności gospodarczej SSE zwiększył się ze 154 tys. zł za 2006 r. do 291 tys. zł na koniec 2008 r. (89%). Na koniec badanych okresów sprawozdawczych nie wystąpiły zobowiązania przeterminowane, natomiast w stosunku do należności przeterminowanych podejmowane były skuteczne działania windykacyjne. W wyniku powyższych działań, należności przeterminowane (powyżej 12 miesięcy) zmniejszyły się z kwoty 187 tys. zł na 31 grudnia 2006 r. do zera na koniec roku 2008.

Głównym źródłem dochodów SSE były przychody ze sprzedaży nieruchomości oraz z tytułu dzierżawy składników majątkowych.

Analiza dokumentacji dotyczącej zbycia 10 nieruchomości SSE w latach 2006 – 2008 wykazała, że zbywane nieruchomości posiadały aktualną wycenę sporządzoną przez rzeczoznawcę majątkowego, ceny sprzedaży nie były niższe od cen rynkowych wynikających z operatów szacunkowych, a przeniesienie własności nieruchomości nastąpiło na podstawie umów sporządzanych w formie aktów notarialnych, w których ceny sprzedaży nieruchomości zgodne były z wcześniej wynegocjowanymi. Decyzje o sprzedaży nieruchomości poprzedzone zostały stosownymi uchwałami rady nadzorczej SSE, wyrażającymi zgodę na dokonanie przedmiotowych transakcji. W wyniku sprzedaży nieruchomości, SSE uzyskała przychody w wysokości: 970.669 zł w 2006 r., 632.575 zł w 2007 r. i 1.595.142 zł w 2008 r.

Uwagi NIK dotyczą sposobu ujmowania środków trwałych w ewidencji księgowej, które były w posiadaniu SSE i stanowiły źródło jej korzyści ekonomicznych. Na dzień 1 stycznia 2009 r. w ewidencji księgowej SSE, jako środki trwałe wykazane były na koncie 010 - budynek stacji transformatorowej o wartości 27.739 zł oraz stacja tankowania pojazdów o wartości 95.839,50 zł. Powyższy sposób ewidencji nie odpowiadał wymogom określonym w art. 3 ust. 1 pkt 17 ustawy o rachunkowości, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia

2009 r. (DzU z 2002 r. nr 76, poz. 694 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem ww. środki trwałe winny być ujęte w ewidencji księgowej jako inwestycje w nieruchomościach na koncie 030.

W czasie kontroli, Zarząd SSE postanowił o przeksięgowaniu ww. środków trwałych z konta 010 na konto 030-inwestycje w nieruchomościach, pod datą 31 marca 2009 r.

7. W latach 2006-2008 SSE przekazała na rzecz różnych jednostek darowizny w łącznej kwocie 6,5 tys. zł, z tego: w 2006 r. 1,5 tys. zł, w 2007 r. 2,5 tys. zł i w 2008 r. 2,5 tys. zł. Darowizny zostały przekazane głównie na różnego rodzaju pomoc finansową dla dzieci z rodzin najuboższych. Od powyższych darowizn SSE nie odprowadziła podatku dochodowego od osób prawnych, pomimo że przekazane darowizny nie służyły działalności rozwojowej SSE. Stanowiło to naruszenie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 15 grudnia 2008 r. w sprawie starachowickiej specjalnej strefy ekonomicznej (DzU z 2008 r. nr 232, poz. 1558 ze zm.) zgodnie z którym, zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych są dochody zarządzającego strefą, w części wydatkowanej w roku podatkowym lub w roku po nim następującym wyłącznie na cele rozwoju strefy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o naliczenie i odprowadzenie należnego podatku dochodowego od osób prawnych od kwoty przekazanych darowizn na cele niezwiązane z działalnością SSE.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Zarząd SSE w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Zarządowi SSE prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.